

תוכנית לתחיית

הפיקודים המזכירים ביותר, והכריר
כה בסכנה הקטנה ביותר של כר
שלון ושמירת דם — הדם שלך.
אל תקנא באותו מפקד. הוא יתלבט קשה.
אבל בסופו של דבר יצטרך להחליט: תוכנית
פלונית היא הטובה ביותר.

וכרגע שהחלטת כך, יקדיש את
כל כוחו ומיניו כדי להגשים את
תה, ואפילו יכניס בה הרבה שרי
נויים תוך כדי מהלך המיבצע.

וזהו השיטה של צה"ל. כי צה"ל מחנך
את מפקדיו להקדיש לתפקידם מחשבה צלר
לה, עניינית, בלי סנטימנטים. לא לשאול
את עצמם: "מה הייתי רוצה שיהיה" אלא.
"מה הנתונים שישנם, ואיך אני אניע ממזב
עובדתי זה אל היעד שהוטל עלי לכבשו."
ומכיוון שחיונוך זה הצליח, צה"ל
הוא גוף יעיל. לא רק צבא מעולה
— ואולי הטוב בצבאות בעולם —
אלא גם מוסד המוכשר לאין שרי
עור יותר מכל מוסד אחר במדינת
ישראל.

★ ★ ★

עתה, אגיד לך את כל תורתנו על דגל
אחת:

אנחנו רוצים שממשלת ישראל
תתייחס אל כיבוש היעד ששמו
"שלום" כשם שכל מפקד צבא
מתייחס לכל משימה אחרת של
כיבוש יעד.

אנחנו רוצים שיפסיקו לפזר מליצות נבז
בות, שיפסיקו לנאום נאומים שאין להם
שום קשר למציאות, שיפסיקו לחשוב כי
השגת השלום הוא עניין של אידיאולוגיה.
אנחנו רוצים שהממשלה תעשה את ה
מלאכה כך:

שחטיל על מטה-פעולה מוסמך לבדוק את
כל הנתונים, אצל הערבים ואצלנו.
שהיא תמליץ על מפה זו להכין
כמה וכמה תוכניות אלטרנטיביות
להשגת השלום.

(למשל: תוכנית א' להשגת השלום באמ
צעות הידברות ישירה בין ישראל והעם ה
ערבי הפלסטיני, ודרכו עם עבר-אל-נאצר.
תוכנית ב': השגת השלום באמצעות שתי
או ארבע המעצמות הגדולות, שיתוככו בין
ישראל וממשלות ערב. וכן הלאה.)

שהיא תשקול כל תוכנית לחוד
— באופן הגיוני, בלי סנטימנטים,
בלי אידיאולוגיות — שתבדוק את
הסיכויים שתבחן את הסכנות.
שהיא תחליט לבסוף איזו תוכנית היא
היותר מבטיחה, והמחות מסוכנת.

שהיא תנסח באופן מעשי, באמ
צעות צוות מאומץ ומיקצועי, להג
שים תוכנית זו.

(אין בכך שום סכנה, כי איש אינו מציע
לסגת אף משעל אחד של אדמה כבושה אלא
אחרי השגת שלום של ממש, אמיתי ובר
קיימא, עם הסדרביטחון מוצקים. אנחנו
רוצים רק שבשעה שאנחנו מחזיקים בכל
אותן אדמות, יעשה נסיון רציני, מיקצועי,
תוכנית, להשיג את השלום.)

★ ★ ★

תה תגיד שזה הגיוני בהחלט. אתה

גם תגיד: מניין לי שזה לא נעשה?
כאן אתה חייב להאמין לנו. אנו קובעים
בפססות חד-משמעית:

זה לא נעשה.

גרע מזה: זה כלל אינו יכול
להיעשות כרגע זה עלידי ממשלה
זו.

מדוע?

קוח הדדי. שלום שיפתור את ה
בעיות הממשיות התלויות ועומד
דוח בינינו ובין הערבים — בעיית
המעבר במיראן ובסואק, בעיית
הפליטים, בעיית ירושלים, בעיית
הסדריה-הביטחון.

בקיצור — שלום שאינו מחייב אותנו ל
האמין לערבים, או לאהוב ערבים —
כשם שאינו מחייב את הערבים להאמין לנו
או לאהוב אותנו.

אם יקום שלום כזה, ייווצר ב
הדרגה האמון ההדדי, ולאחר

מעוז ליד התעלה: חדר התרבות

מכן — מי יודע? — אולי גם קצתי
קצת הבנה הדדית.

בקיצור: יש השואפים לשלום אידיאלי,
ולכן אינם מאמינים כי הוא אפשרי.
ואילו אנחנו חותרים לשלום מציאותי,
ולכן אנחנו שואלים את עצמנו שאלה מע
שית:

איך להשיג אותו?

★ ★ ★

כאן אני רוצה לדבר אליך, החייל, ב
שפה לי חיילים.
נדמה לי שכאן השוני האמיתי בין ה
ותיקים, בני הדור הקודם, שאינם מאמינים
בשלום, ובנינו, הבטוחים שניתן להשיגו.

אסביר לך זאת כך:

אם אומרים למפקדה-החטיבה
שליך שעליו לכבוש בכל מחיר יעד
מסויים — מה הוא עושה?

הוא בטיל על אנשי המטה שלו להכין לו
תוכניות. לא תוכנית אחת, אלא כמה וכמה
תוכניות אפשריות.
כל תוכנית כזאת תהיה מבוססת על הער
כת כוחות האויב, על הערכת הכוחות ה
עומדים לרשות החטיבה ועל שיקולים מע
שיים אחרים, שהם פרי עבודת מודיעין ו
חיכנון.

בסוף יהיו מונחים על שולחן המפקד
כמה תוכניות. הוא יבחר, בעזרת קציניו, כל
תוכנית ותוכנית לחוד. הוא ישקול: מה הן
הסכנות הכרוכות בכל אחת מהן, מה הם
הסיכויים לזו?

קרוב לוודאי שלא תחיה אף
תוכנית אידיאלית אחת. על המ
פקד יהיה לבחור בתוכנית הנר
אית לו ביותר — זו המבטיחה את

סמוכים, שחששו שמא באו המתיישבים ל
נשלם.

סיכמך כה ארוך, הנמשך זה
הדור הרביעי — משפיע על נפש
שני הצדדים. הוא גורם לכך שאף
אחד כלל אינו יכול לתאר לעצמו
מה זה שלום, מה זה מצב של
שלום. שהרי מעולם לא ראה מצב
של שלום.

מבחינה זו שונים אנחנו מעם רגיל הנמ
צא במלחמה. כי עם רגיל זוכר את השלום
ששרר לפני שפרצה המלחמה — והוא נושא

אתה יושב במושב, במעון, בבסיס —
ויש לך זמן לחשוב.
למשל: על השלום.

זוהי זכותך. זוהי גם חובתך, כחייל במדי
נה דמוקרטית.

אתה שומע את כולם — כמעט כל המנ
היגים, כמעט כל המפלגות, כמעט כל ה
עיתונים — אומרים: אין שלום, אין סיכוי
לשלום, זה אינו תלוי בנו.

אתה שומע אותנו אומרים את
ההיפך: אפשר להשיג שלום, יש
כמה דרכים להשגת השלום, וזה
תלוי לא מעט גם בנו.

ואתה שואל אותנו, בצדק:

הייתכן שרק אתם רוצים בשלום, וכל ה
אחרים אינם רוצים בו? האם זה יכול להיות?
הייתכן שרק אתם חכמים, וכל
האחרים טיפשים? האם זה יכול
להיות?

אלה הן שאלות פשוטות.
הן ראויות לתשובות פשוטות —
גלויות, כנות ולעניין.

★ ★ ★

ורם כה, אין אדם בעולם כולו שאינו
רוצה בשלום. אולם אנשים שונים הרר
צים בשלום — לא תמיד מתכוונים לאותו
הדבר.

יש המעוניין בשלום — אחרי השמדת ה
אויב. יש רבים כאלה במחנה אל-פתח. ב
סין, ואולי אפילו בברית-המועצות ובארצות
הברית.

יש המעוניין בשלום — בתנאי
שהצד השני ישלם את כל המחיר.
היו רבים כאלה בכל התקופות,
והם גרמו לשפיכת נהרות-ינהרות
של דם.

יש המעוניין בשלום בתנאי — בתנאי
שיתוסף לו שטח, בתנאי שהאויב ישפיל
את עצמו, בתנאי שישג כל מיני טובות
הנאה. גם אלה גרמו לאסונות רבים.

יש המעוניין בשלום סתם —
שלום שאפשר לחיות בו, שלום
שאינו כלי שלמות, שלום ש
שני הצדדים משלמים עבורו,
שלום שאין בו משפיל ומישפל.

איך זה אצלנו?

יש אצלנו רבים — רבים מדוי — המעוני
ינים בשלום בתנאי שנחזיק בחלק גדול מן
השטחים שכבשנו במלחמת ששת-הימים.

שלום כזה אינו אפשרי.

יש אצלנו רבים — ואני מקווה
שזה הרוב — המוכנים לשלום כלי
שום סופסוף שטחים, מדבר קיום
ירושלים המאוחדת ותיקוני-גבול
הכרחיים מטעמי ביטחון.

שלום כזה אפשרי — עכשיו.

אנחנו שייכים למחנה הזה.

אין זה עניין של "חכמים" ו"טפשים". יש

כאן שאלה פשוטות: האם אתה חושב שהח
זקת שטחים חשובה יותר מן השלום, או
שאתה חושב כי השלום חשוב יותר מהחזקת
כל שטח שהוא.

אם אתה מעדיף שטחים על שלום — אין
לנו שפה משותפת בנושא זה. החיכוך בינינו
על השלום לא יישא פרי.

אך אם אתה מעדיף שלום על

שטחים — יכולים אנחנו להמשיך
בדיון.

★ ★ ★

יש עוד עניין אשר לגביו נחלקת ה
גישה באופן קיצוני.

מהו 90 שנה יש סיכמך בין העולם הער
בי ובנינו — מאז התנגשו ראשוני המתייש
בים הציוניים עם בני הכפרים הערביים ה